

Ræktunaráætlun Hvanná á Jökuldal

Ræktunaráætlun miðað við kröfur Skógarkolefnis

8. ágúst 2022

Höfundur: Borja Alcober

Skógarþjónustan

 skógræktin

SKÓGAR KOLEFNI

Efnisyfirlit

• Inngangur	3
• Staðsetning skógræktarsvæðis	4
• Upplýsingar um verkefnið	5
• Kort	7
• Umhirðuáætlun	10
• Áhættumat og mótvægi	11
• Samþykkt landeiganda	12
• Staðfesting höfundar	13

Titill skýrslu: Ræktunaráætlun Hvanná á Jökuldal
Höfundur/höfundar: Borja Alcober
Útgefandi: Skógræktin
Ábyrgðarmaður: Þróstur Eysteinnsson

Hvanná á Jökuldal - Ræktunaráætlun

Ræktunaráætlun miðað við kröfur Skógarkolefnis

Inngangur

Skýrsla þessi er ræktunaráætlun fyrir kolefnisverkefni samkvæmt kröfum Skógarkolefnis. Verkefnið hefur ekki verið skráð í Loftslagsskrá Íslands og hefur ákvörðun um hvort af því verður ekki verið tekin.

Staðsetning skógræktarsvæðis

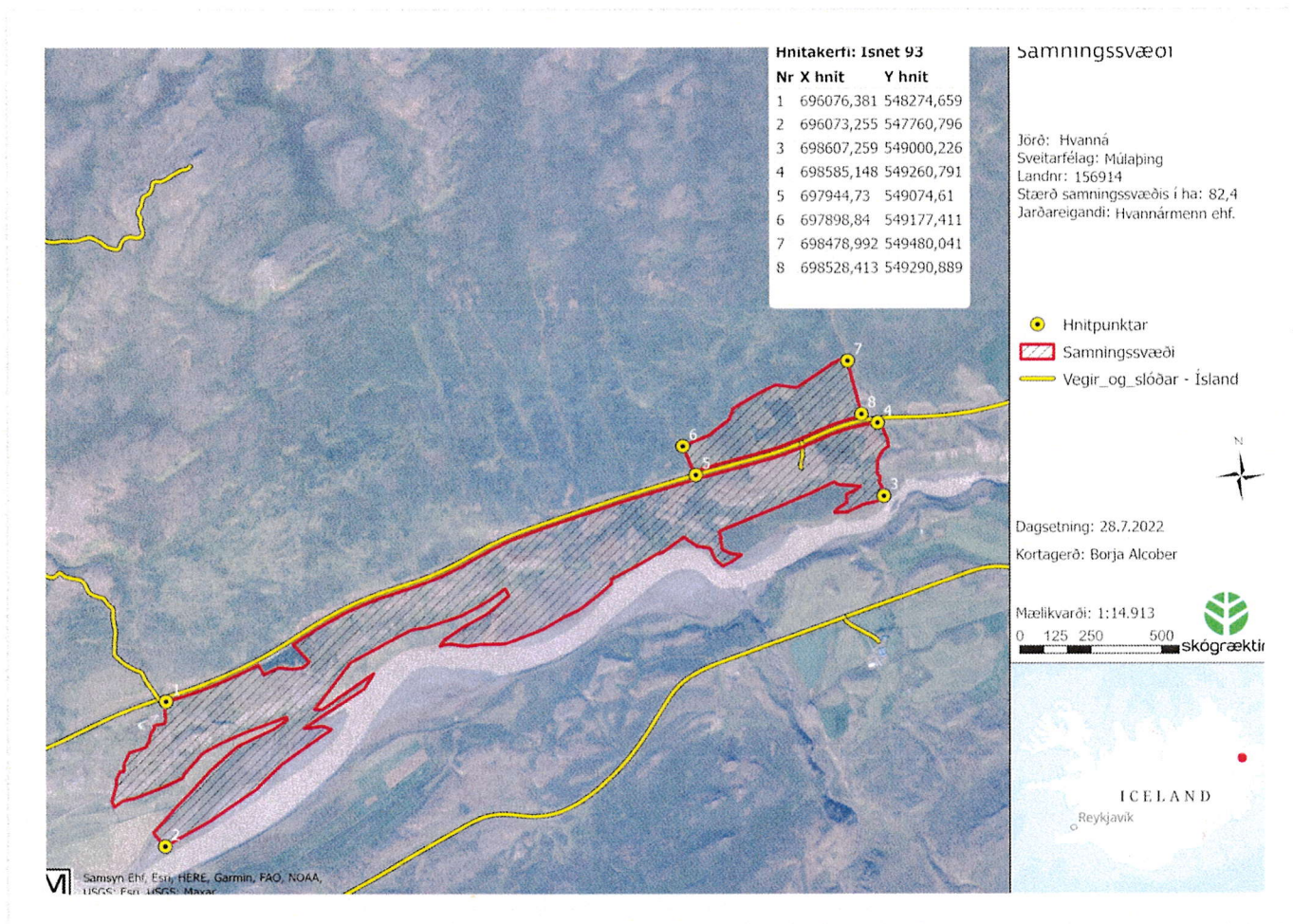
Jörð: Hvanná

Landnúmer: 156914

Sveitarfélag: Múlaping

Heildarflatarmál svæðis: 82,4 hektarar

Flatarmál gróðursetninga: 42,9 hektarar

Lýsing skógræktarsvæðis

Svæðið er í Jökuldal á Fljótsdalshéraði, í sveitarfélaginu Múlapingi. Svæðið er við Þjóðveg 1 og í norður-hlíðum dalsins. Landið er í hallandi hlíð og eru fáeinir hlutar þess nokkuð brattir. Svæðið er fyrirverandi beitiland og lítilsháttar sauðfjárbætur er enn á svæðinu en það hefur verið girtur og beitarfriðaður. Svæðið einkennist af lyng- og fjalldrapamóum með rýrari holtum inn á milli, graslendi og hallamýrum.

Upplýsingar um verkefnið

Eigandi og umráðaaðili (ef annar en eigandi):

Hvannármenn ehf, kt. 700707-0830 Sími: 862-4555

Netfang: jon@sokn.is

Aðrir sem koma að verkefninu

Ábyrgðaraðili verkefnisins er Yggdrasil Carbon ehf. og er Björgvin Stefán Pétursson verkefnastjóri þess. Hann ásamt samstarfsfólki sínu hjá Yggdrasil Carbon ehf. mun halda utan um það og sjá til þess að farið verði eftir staði Skógarkolefnis. Yggdrasil Carbon ehf. hefur síðustu misseri unnið að nokkrum verkefnum sem snúa að kolefnisbindingu með nýskógrækt.

Netfang: bjorgvin@yggcarbon.com

Stefnt er að því að fá verktaka til að sjá um gróðursetningu og jarðvinnslu. Landeigendur sjá um girðingamál. Landeigendur hafa verið að gróðursetja skógarplöntur á jörðinni síðustu ár og og þal. töluverð þekking til staðar hjá þeim. Stefnt er að því að gróðursetning í þessu verkefni verði kláruð á haustmánuðum 2022.

Framkvæmdaleyfi

Framkvæmdaleyfi liggur fyrir: Já

Fornleifaskráning liggur fyrir: Já

Lykildagsetningar

Áætlað upphaf gróðursetningar: 01.07.2022

Áætluð lok gróðursetningar: 30.09.2022

Áætluð lotulengd: 50 ár

Áætluð lágmarkslengd kolefnisskuldbindinga: 50 ár

Aðferðir á stofntímabili

Á meðan verið er að gróðursetja til skógarins skal kappkosta að fara að markmiðum þessarar ræktunarátætlunar, þ.e. að jarðvinnsla, gróðursetning og áburðargjöf séu framkvæmd eins og lýst er og að meðferð plantna við flutning, geymslu og gróðursetningu sé eins og best verður á kosið. Einnig skal sjá til þess að friðun svæðisins fyrir beit sé ávallt í lagi. Ekki er síður mikilvægt að tryggja hagkvæmni og skilvirkni framkvæmda. Í þeim efnum er mikilvægt að þéttleiki gróðursetningar (fjöldi/ha, bil á milli plantna) sé eins og lagt er upp með og að gróðursetning gangi fljótt og vel. Verktakar og aðrir sem að framkvæmdum koma skulu hafa þá þekkingu og færni sem þarf.

Lýsing á markmiðum skógræktar

Fjölnytjaskógur með áherslu á kolefnisbindingu, jarðvegsvernd, útivist, timburframleiðslu og aðra vistkerfisþjónustu. Verkefnið hefur fjölbreyttan umhverfislegan, efnahagslegan og samfélagslegan ávinning í för með sér.

Á þeim rúmlega áttatíu hekturum sem stefnt er að því að gróðursetja á þessu svæði á Hvanna, er ætlað að binda kolefni og þannig leggja baráttunni í loftslagsmálum lið. Þetta verkefni býður einnig uppá aukin tækifæri fyrir landeigendur til aukinna tekjumöguleika á jörðinni, m.a. með gróðursetningu og sölu á vottuðum kolefniseiningum. Jörðin hefur verið í eigu sömu fjölskyldunnar í nokkrar kynslóðir og það er ekki ætlunin að það breytist. Framan af var stunduð sauðfjárrækt á jörðinni sem var hætt árið 2020. Skógrækt hefur verið stunduð á jörðinni síðustu ár sem gæti farið að skapa tekjur fyrir landeigendur á næstu árum.

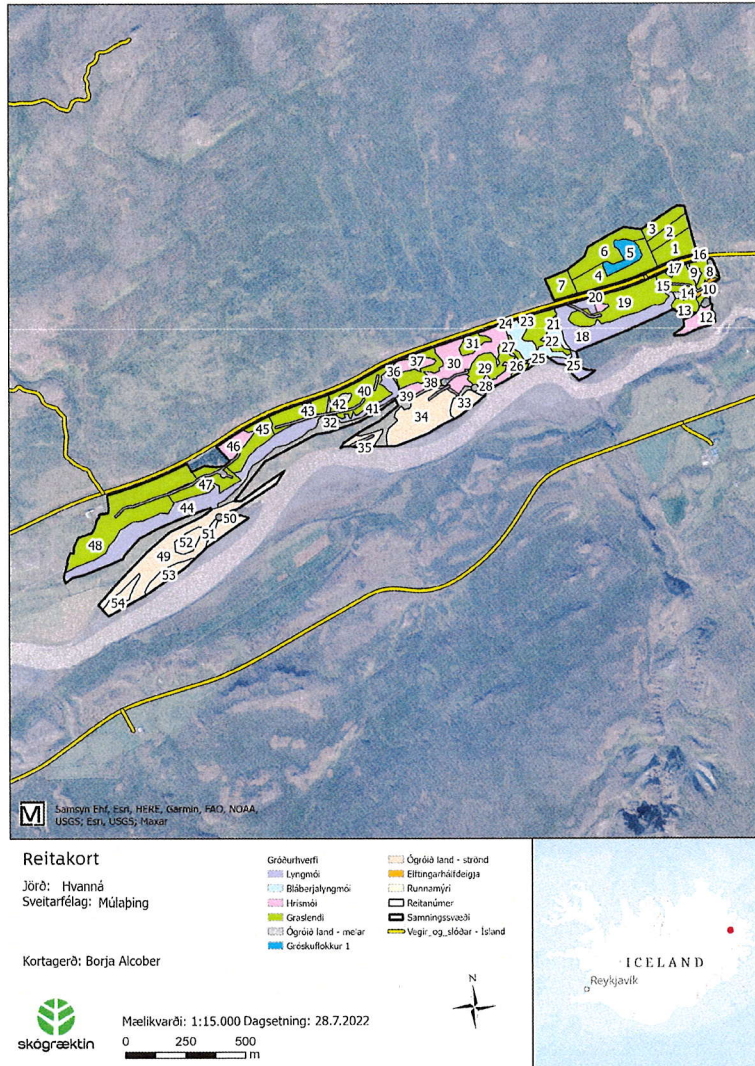
Þetta verkefni skiptir því máli fyrir landeigendur/ábúendur svo hægt sé að halda áfram að skapa tekjur af jörðinni. Stefnan er að fylgja þessari ræktunaráætlun til 50 ára (út kolefnisbindingarsamninginn) að minnsta kosti og mögulega fær sá hluti skógarins sem enn er að binda að standa áfram, þangað til að binding verður orðin lítil sem engin. Þá verður hægt að endurnýja skóginn og þau tré sem verða felld, er stefnt að því að nýta sem best áfram svo kolefnið varðveitist sem lengst í viðnum.

Lýsing á ávinningi verkefnis

- Hagrænn ávinningur vegna framleiðslu og sölu timburs og annarra skógarafurða.
- Atvinnusköpun við ræktun og umhirðu skógarins.
- Atvinnusköpun við úrvinnslu afurða í framtíðinni.
- Kolefnisbinding sem lið í að draga úr hraðfara loftslagsbreytingum.
- Uppgræðsla rofins lands og jarðvegsvernd.
- Vernd gegn náttúruvá, svo sem flóðum, skriðuföllum og öskufoki.
- Aukin líffræðileg framleiðni á rýru landi.
- Myndun búsvæða fyrir fjölda plantna, dýra og sveppa.
- Efling á líffjölbreytni.
- Skjólmyndun fyrir ræktun og/eða byggð.
- Auknir möguleikar til útivistar.
- Auknir möguleikar til heilsueflingar, færniseflingar og fræðslu.
- Betri ásýnd lands.

Kort

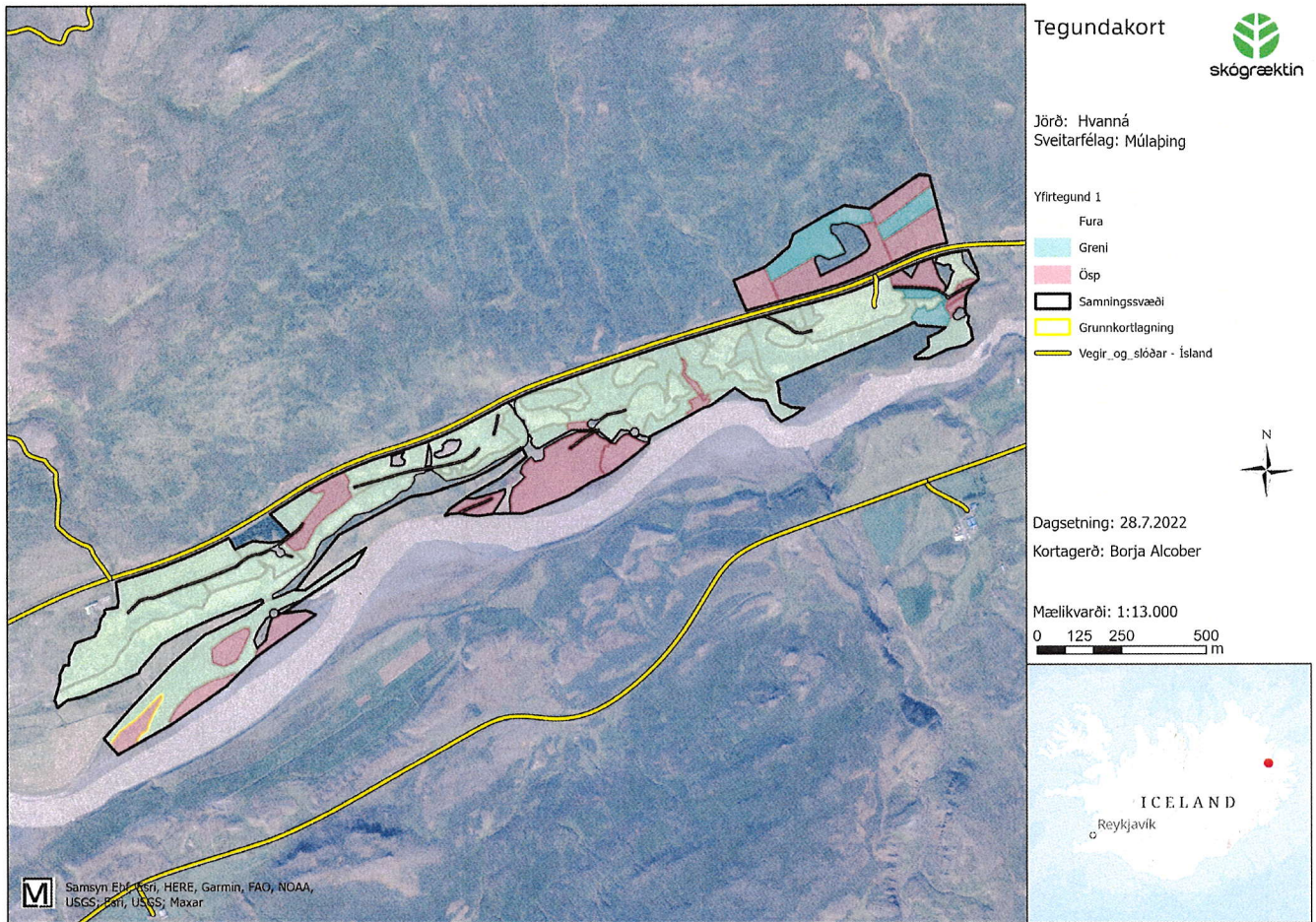
Reitakort með gróðurhverfum

Skipting milli góðurhverfa

Gróðurhverfi	Ha
Mosaþemba	0,0
Mólandi	23,4
Graslendi	33,6
Lúpína	0,0
Blómlendi	0,0
Hálfdeigja	4,2
Mýri	0,3
Skóglendi	1,2
Ógróið	14,8
Samtals	77,5

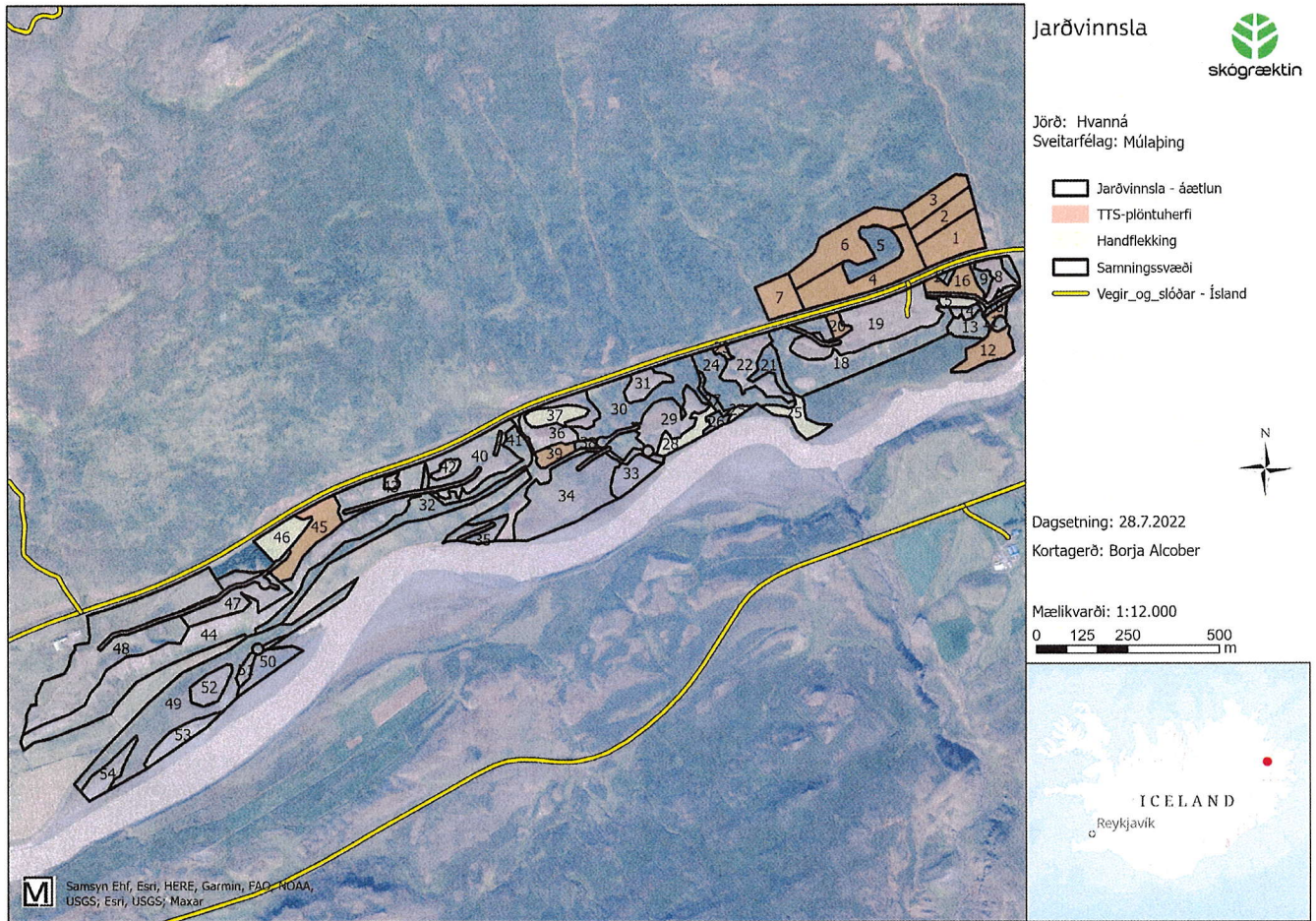
Tegundakort

Plöntur sem á að gróðursetja

Tegund	Fjöldi
Birki	0
Lerki	0
Fura	60.811
Greni	8.431
Ösp	37.965
Ýmsar teg	0
Samtals	107.208

Jarðvinnslu- og slóðakort

Ráðgerð jarðvinnsla

Jarðvinnsla	Ha
TTS-plöntuherfi	12,4
Handflekking	3,6
Tæting	1,6
Samtals	17,6

Umhirðuáætlun

Eftir umfangi affalla gæti endurgróðursetning (íbætur) farið fram innan fimm ára frá gróðursetningu. Ekki verður endurgróðursett ef fjöldi lifandi plantna á hektara er meiri en 1500. Eftir þéttleika gæti snemmgrisjun farið fram þegar skógurinn er 2-4 m á hæð. Ekki verður snemmgrisjað ef fjöldi trjáa á hektara er minni en 2000. Það yrði væg grisjun sem miðar að því að rýra kolefnisbindingu skógarins sem minnst. Ekki er önnur grisjun fyrir séð á fyrstu 50 árum lotunnar en viðhald slóða og vega fer líklega fram. Eftir vexti og öðrum viðeigandi forsendum verður skógurinn felldur og endurnýjaður á aldrinum 60-100 ára, hugsanlega með einni grisjun fyrir þann tíma. Við endurnýjun verður notast við aðferðir sem viðhalda skógarþekju, svo sem skermfellingu eða að farið verður í misaldra skógrækt til að viðhalda öflugum kolefnisforða á svæðinu að staðaldri.

Eldvarnir

Auðvelt aðgengi er að vatni í Grímsá í rúmlega eins kílómeters fjarlægð til austurs frá skógræktarsvæðinu.

Eftir atvikum er hægt að skipta svæðinu í brunahólf með því að grisja breiða slóða í gegn um skóginn og hefta þar með útbreiðslu mögulegra skógarelda.

Eitt af því fjölmörgu sem hvílir á þeim sem stunda skógrækt er að huga að brunavörnum í skóginum. Algengasta ástæða bruna er íkveikja af mannavöldum, annað hvort viljandi eða óviljandi.

Hraði viðbragðs ræður mestu um möguleikann á að stöðva eldinn áður en hann verður óviðráðanlegur.

- Hringja í Neyðarlínuna í 112 sem gefur samband við slökkvilið.
- Gera öðrum viðvart.
- Hafa eigið öryggi í forgangi.
- Hafa aðgengilegar eldklöppur og annan búnað til að slökkva eld.

Trjátegundir eru misjafnlega eldfimar. Yfirleitt er talað um að lauftré og lerki séu lítið eldfim en greni og fura séu mun eldfimari. Meiri upplýsingar og bækling um gróðurelda er að finna á vefnum grodureldar.is.

Áhættumat og mótvægi

Áhættuflokkur	(1) Möguleg áhætta	Líkur á atburði (L/M/H)*	Áhrif atburðar (L/M/H)	(2) Mótvægis-áætlun	(3) Aðgengileg gögn fyrir hverja áhættutegund
Lagalegt/félagslegt (þ.m.t. eignarhald lands, verkefnastjórn og fjármagn)	Nýtt eignarhald lands	L	L	Skógarkolefnis-samningur	Skógarkolefnis-samningur
Náttúruleg röskun: Eldur	Gróðureldar að vori í næsta nágrenni	L	M/H	Eldvarnaráætlun, auðvelt aðgengi að vatni	Eldvarnaráætlun
Náttúruleg röskun: Vindur	Stormfall	L	M	Ekki þörf á	Ekki þörf á
Náttúruleg röskun: Þurrkur/flóð	Óvenju miklir þurrkar	L	L	Ekki þörf á	Ekki þörf á
Náttúruleg röskun: Skaðvaldar og sjúkdómar	Asparryð, skordýr	L	M	Blandaður skógur	Ræktunaráætlun
Hæfi tegunda í núverandi og framtíðar veðurfari	Aðlögun að vetrarhlýindum	L	M	Stutt vaxtarlota	Umhirðuáætlun
Annað	Kindur	L	M/H	Girðingar	Ekki þörf á

*L = litlar líkur/lítill áhrif, M = miðlungs líkur/áhrif, H = háar líkur/mikil áhrif

Samþykkt landeiganda

Réttmætir eigendur jarðarinnar Hvanná í Jökuldal samþykkja hér með undirskrift ræktunaráætlun þessa.

Dagsetning og undirskrift

Dags. 9.8.2022

Undirskrift F. h. Jón Jónsson

Dags. _____

Undirskrift _____

Dags. _____

Undirskrift _____

Staðfesting höfundar

Áætlun unnin af:

Borja Alcober skógræktarráðgjafa hjá Skógræktinni, kt. 010778-4179. Sími: 8942184. Netfang: borja@skogur.is

Dagsetning og undirskrift

Dags. 8/8/2022

Undirskrift Borja Alcober

